

at Hettners „Vergleichende Länderkunde“ er skrevet i et adskilligt klarere og lettere læseligt Sprog end Tilfældet ellers er med tyske Bøger af den Art.

Einar Storgaard.

Siegfried Passarge: Einführung in die Landschaftskunde. Leipzig u. Wien 1933. (Teubner), 100 Sider, 37 Fig. Pris kart. Rm. 4.

Kvantitativt hører Hamburger Professoren Dr. Siegfried Passarge til Tysklands mest produktive Geografer. Han blev — for at bruge et moderne Udtryk — sat i Sving ved Striden med W. M. Davis om de geografiske Metoder for godt en Snes Aar siden — og siden da har det metodiske spillet den overvejende Rolle i hans Produktion. Efter hans „Physiologische Morphologie“ (1912) — hans første Angreb paa Davis „forklarende“ Geografi — fulgte det store Værk „Die Grundlagen der Landschaftskunde“ (4 Bind) og (Vergleichende Landschaftskunde“ i 5 Bind (Berlin 1921—30). Nærværende „Einführung in die Landschaftskunde“ giver Hovedsynspunkterne i Passarges Landskabslære og deres Anvendelse paa et begrænset Omraade, til hvilket Forfatteren har valgt Landskabet omkring Lana—Meran i Adige-Dalen i Alperne.

Det indledende Kapitel beskæftiger sig med Landskabskomponenterne, hvortil regnes Atmosfæren, Jordskorpen, Vandløb, Søer, Kyster, Plantedække, Jordbund og konstruktive Menneskeværker, dvs. Bygninger, Veje, Jernbaner, Broer, Kanaler og Grænsepæle (!).

I det følgende Kapitel skelner Passarge mellem Udbredelsesomraade, naar Genstandene (Husformer, Plantearter etc.) optræder enkeltvis, og „Einzelräume“ eller blot „Räume“, hvor Genstandene forekommer mere sammentrængt, rumopfyldende (Landsbyer, Byer, Skove, Marker, Enge, Forvaltningsomraade etc.). At disse to Begreber i mange Tilfælde gaar over i hinanden — og i det hele ikke nemt kan holdes ude fra hinanden — er selve Passarge klar over. Skal man saaledes tale om et Folks Udbredelsesomraade eller „Einzelraum“? Passarge løser Problemet ved at sige, at det mest hensigtsmæssige vil være at benytte begge Betegnelser!

I Indledningen til Lana—Merans Beskrivelser fremhæver Passarge med Rette, hvor en stor en Rolle Aarstiderne spiller for Landskabets Udseende. I selve Beskrivelsen opgiver Forfatteren den analytiske Metode og benytter i Stedet for hvad han kalder „Inspektionsbeschreibung“, hvis Metode bestaar deri, at man foretager en Inddeling af Landskabet i mindre Enheder (Landschaftsräume) paa Grundlag af det umiddelbart synlige, idet man begynder med de større Områder og efterhaanden gaar over til mindre og mindre Enheder. For at understrege Metodens Anvendelighed overalt — og

ikke blot i et saa godt kendt Omraade som Alperne — gaar Forfatteren ud fra, at man ikke i Forvejen kender noget til Landets geologiske og tektoniske Opbygning. Inspektionsbeskrivelsen, der i særlig Grad beskæftiger sig med Terræn og Plantedække — giver en særdeles grundig Beskrivelse af Landskabet — i nærværende Tilfælde med Anvendelse af Kort og indstruktive Fotografier — men uden Forsøg paa at forklare Aarsagssammenhængen mellem de enkelte Elementer. Efter Inspektionsbeskrivelsen følger en „Examination“ af nogle af de mindre Landskabsenheder (Landschaftsräume).

Bogens sidste Afsnit beskæftiger sig med „Landschaftskundliche Probleme“ og er en sammentrængt Fremstilling af Passarges Ideer (Nomenklatur, Skelnen mellem væsentligt og uvæsentligt, Modificationer, Dyrs og Menneskers Forhold til Landskabet, Antropologi, Medicin etc.).

Bogen henvender sig efter Forordet i første Række til Studenter og Lærere, men det er dog vist tvivlsomt, om man herhjemme vil være i Stand til at følge Passarge paa hans Vandring gennem Landskabet.

Einar Storgaard.

Charles du Bus: Démocartographie de la France. 1. Des Origines à nos jours. Paris (Alcan) 1931.

En af Bibliotekarerne ved det store franske Bibliothèque Nationale i Paris, Dr. Charles du Bus, har med ovenstaaende Arbejde udgivet et Værk, som vil være til uvurderlig Nytte for hver den, der giver sig af med Frankrig Geografi. Charles du Bus har samlet alle de Værker, der er udkommet om Frankrigs Befolkning, og som ad grafisk og kartografisk Vej fremstiller de Fænomener indenfor Befolkningen, som Statistikken afslører. „Démocartographie“ er delt i 2 Afsnit, en almindelig Beskrivelse og et „Repertoire“, en systematisk Fortegnelse over Kortene begyndende med Cartes générales — herunder bl. a. Omtale af Montizons: „Carte philosophique figurant la population de la France“ fra 1830, hvor Befolkningstætheden er angivet for hvert Departement med Prikker, saaledes at 1 Prik svarer til 10,000 Mennesker — og endende med Arrondissementer og Byer. Repertoiret omfatter ialt 1370 Numre. *E. S.*

Alexandra David-Neel: Mönche und Strauchritter. 15×23 cm, 290 S., 29 Billeder og et Kort. Brockhaus, Leipzig 1933.

Grænseegnene mellem Kina og Tibet besøges kun sjældent af Europæere, — enhver Rejseskildring derfra har alene derved paa Forhaand Interesse. Forventningerne spændes yderligere, naar den